

Molnár Csaba
Polgármester
Dr. Szabó Ferenc
Jegyző
részére
2024 Kisoroszi
Széchenyi út 93.

Veró György

Tárgy: Nagy-dunai komp – javaslatok, ötletek

Tisztelt Polgármester Úr, tisztelt Jegyző Úr!

Veró György vagyok, családommal jelenleg Budapesten élek, terveink szerint azonban 2007 szeptemberétől Kisoroszi lakói leszünk. Elkötelezettje vagyok a közösségi közlekedés eszközeinek, így a kisoroszi kompok sorsát is szívemen viselem. Az alábbiakban röviden megosztanám Önökkel a nagy-dunai komp üzemeltetésével kapcsolatos véleményemet, ötleteimet, javaslataimat.

A Jegyző Úrtól kapott tájékoztató adatok alapján kénytelen vagyok azt gondolni, hogy a kisoroszi kompok, de főleg a nagy-dunai komp rövid távon nem üzemeltethető gazdaságilag nyereséges formában. Ugyanakkor azt is gondolom, hogy a kompok üzemeltetésével az Önkormányzat fontos közfeladatot lát el, amire szűkös forrásaiból szükséges áldoznia. Érthető, hogy az Önkormányzat a közösségi közlekedéssel kapcsolatos költségeit/veszteségeit csökkenteni kívánja. A racionalizálás egyik formája a pillanatnyilag kevésbé kihasznált és a nagyobb veszteséget termelő járat felszámolása. A másik lehetőség az üzemeltetés hatékonyabbá tétele, azaz kiadások csökkentése, bevételek növelése. Leveletem azzal a nem titkolt szándékkal írom, hogy a megszüntetés helyett a hatékonyabb üzemeltetés kidolgozása felé billentsem a mérleget.

KIINDULÁS

A következőket tartom fontosnak mindjárt az elején leszögezni.

- a) A nagy-dunai komp költségeinek döntő részét a négy alkalmazott foglalkoztatása teszi ki. Megítélésem szerint ezen a költségen faragni nem lehet, mert sem kevesebb emberrel, sem kisebb bérezéssel a komp nem üzemeltethető szabályosan és biztonságosan. Egy heti hét napon át, hajnaltól estig, két fővel vezethető hajót összesen két emberrel nem lehet üzemeltetni, vagy ha mégis, akkor csak olyan mértékű többletjuttatásokért cserébe, amik értelmetlenné teszik ezt a megoldást. További lehetőség az olyan jármű beszerzése, ami révközlekedésre alkalmas, és egy ember is vezethet legénység nélkül. Ha létezik egyáltalán ilyen jármű, az valószínűleg kevésbé véd az időjárástól, ezért csak az egyébként is kevésbé problémás nyári és nappali időszakokban lenne bevethető. Egyéb kiadásokon kisebb lefaragásokat talán lehet eszközölni, de megoldást csak a bevételek növelése hozhat.
- b) Szükségesnek tartom a két kisoroszi komp üzemeltetésének kérdését együtt kezelni. Nyilvánvaló számomra, hogy a bevételek növeléséhez a kisoroszi kompokból olyan terméket érdemes csinálni, ami a helyi igények kielégítésén túl a turizmus piacán értékesíthető. A két járat egymással – pl. menetrendi, de legalább arculati szempontból – összefüggő szolgáltatásként hatékonyabban működtethető, mint külön-külön. Megemlítem továbbá, hogy ha eddig nem alakult ki, akkor érdemes feltárni az együttműködés lehetőségeit a többi dunakanyari, szentendrei-szigeti komp üzemeltetőivel, infrastrukturális (pl. közös szervizháttér), promóciós (pl. egymás hirdetése, közös honlap), érdekvédelmi, pályázati vagy más egyéb szempontból.
- c) Már említettem, hogy a kompok üzemeltetése alapvetően egy helyi közfeladat ellátását jelenti, ezért véleményem szerint bizonyos mértékű veszteséget vállalnia kell az Önkormányzatnak, miközben valóban szükséges ezen veszteségek lefaragása. Ebből kiindulva tehát a nagy-dunai komp felszámolását egy közfeladat elégtelen ellátásának tekinthetném, ha nem tudnék az általa termelt komoly veszteségről. Újra leírom, hogy véleményem szerint a járat megszüntetését megelőzően alaposan mérlegelni szükséges a hatékonyabb üzemeltetés lehetőségeit.

A „TERMÉK”

A kisoroszi kompok, mint termék meghatározását érdemes ketté választani aszerint, hogy közfeladatként, vagy az e feladat ellátásához szükséges bevételek növelését szolgáló turisztikai szolgáltatásként tekintünk rá.

A kompok szerepe Kisoroszi lakóinak közlekedésében

Részletes piackutatást is megérne a kisoroszi lakosok közlekedési szokásainak felderítése. A nagy-dunai komp szempontjából a következő információk lennének lényegesek:

- Mennyien ingáznak Budapestre?
- Ebből mennyien járnak autóval?
- Mennyien busszal/HÉV-vel a kis-dunai kompot használva?
- Mennyien járnak autóval a Duna bal partjára a váci kompot használva?
- Mik a jellemző okai a közösségi közlekedés elutasításának?
- Milyenek a nagyszámú nyaraló tulajdonos közlekedési szokásai?

Azért emelem ki a fővárosba ingázókat, mert bármely más úti cél esetében gyakorlatilag csak az egyik vagy másik komp használata jöhet szóba.

A kis-dunai komppal utazó kisoroszi lakókat pusztán bevételnövelés céljából nem érdemes átcsábítani a nagy-dunai kompra, még a kicsit magasabb nagy-dunai jegyár ismeretében sem.

Az autóval közlekedőket viszont fontos informálni arról, hogy milyen előnyei vannak a tömegközlekedés rendszeres vagy alkalmi használatának. Konkrét idevágó javaslataim:

- Minden kisoroszi háztartásba hasznos eljuttatni egy tájékoztatót a tömegközlekedés lehetőségeiről. Hát hogy ne ismerné egy kisoroszi lakos a tömegközlekedés lehetőségeit? – merülhet fel a kérdés. Főleg a kiköltözők között akadnak olyanok, akik már eleve az autós közlekedésre álltak rá, és egyáltalán nincsenek tisztában a lehetőségekkel.
- Egyrészt szükséges a csatlakozó busz-, HÉV- és vonatjáratok menetrendjét, hozzávetőleges menetidejét és árát ismertetni, kijuttatott tájékoztatón kívül egy állandó hirdetőtáblán is.
- Másrészt a kompok nyújtotta lehetőségre kell felhívni a figyelmet, különösen arra, hogy a menetrenddel kapcsolatos igények, észrevételek beépülnek a szolgáltatásba.
- Fontos nyilvánvalóvá tenni, hogy a kisoroszi kompok működését Kisoroszi lakói határozzák meg, fontos cél elérni, hogy a kisorosziak maguknak érezzék a kompot.

- Fontos megadni egy olyan elérhetőséget, telefonszámot, amely minden nap üzemkezdéstől üzemzárásig hívható, annak biztos tudatában, hogy valaki fel is fogja venni a kagylót.
- A nagy-dunai kompon - az igényeknek megfelelően - esti és késő esti járatok indítása.

Mindazonáltal tény, hogy manapság nem könnyű az embereket - legalább részben - leszoktatni a mindennapi autózásról, ezért mindenképpen lényeges a turizmus felé is nyitni.

A komp, mint turisztikai szolgáltatás

A komp megjelenése

Az emberek a szabadidejüket - természetesen - kellemes környezetben szeretik eltölteni. Éppen ezért a legelső dolog, amit egy turisztikai szolgáltatásnak biztosítania kell, az a kellemes közeg, amiben a szolgáltatás zajlik. Érthető módon a kirándulókat jobban érdeklik olyan dolgok, amik látszólag formáságok, és a helyiek talán kevésbé tartanak fontosnak. Ugyanakkor a megfelelő körülmények megvalósítása nem feltétlenül drága. A következőkre gondolok:

- A nagy-dunai kompra manapság jellemző rozsdás és piszkos, bizalmatlanságot keltő menetrendi táblák helyett szépre festett, esetleg fából készült, és a kiírt menetrend iránt bizalmat ébresztő, folyamatosan karbantartott táblák készítése.
- Szintén a nagy-dunai kompra igaz, hogy a kisoroszi várakozó hely, esőbeálló állapota és kinézete (lyukas sárga műanyag, benne kimustrált autóülés) nem csábítja a pihenésre a megfáradt és várakozó kirándulót. Szép ellenpélda a kis-dunai komp esőbeállója.
- A kismarosi oldalon emlékeim szerint egyáltalán nincs esőbeálló.
- Maga a Galga hajó a felújítás óta biztosítja a kellemes utazási környezetet.
- Ez esetleg fokozható a nyári hónapokban a patikákban is látható vízadagoló berendezéssel.
- Ide, a kirándulókra nagy hatással bíró formai dolgokhoz sorolható még egy legegyszerűbb, szintén a közeli frissítések dátumaival megerősített, megbízható internetes menetrend is, amely az üzemszünetekre is (jégzajlás, árvíz) kellő időben figyelmeztet. Az internet azonban ennél jóval többre is felhasználható, erről később.
- Természetesen a menetrend pontos betartása is ide tartozik.

Összefoglalva: a nagy-dunai komp arculata jelenleg nem a Kisoroszira egyébként jellemző igényességet és frissességet tükrözi, hanem egy elenyésző, elhanyagolt, elfelejtett hely benyomását kelti. Ezen, viszonylag kis költséggel, érdemben lehet változtatni.

A kompok által nyújtott szolgáltatás

A jelenlegi szolgáltatást célszerű javítani és bővíteni. A következő lehetőségeket érdemes mérlegelni:

- nyári járatsűrítés a nagy-dunai kompon
- kerékpárszállítás lehetőségének javítása mindkét kompon (pl. ha a hajózási szabályok engedik: az utastéren kívül kialakítható kerékpártartók)
- biztonságos kerékpártárolási lehetőség kialakítása a kikötők közelében
- mindkét kompon rugalmas különjárat-igénylési lehetőség, melynek előfeltétele:
- a megbízható és gyors elérhetőség (telefon és internet)
- mindkét komp esetében: visegrádi viszonylat indításának lehetősége („nézze meg a Várat a Szigetcsúcsról, a Szigetcsúcsot a Várból”), ha a hajó alkalmas rá.
- Menettérti és kétkompos jegykedvezmény, utóbbi alatt azt értve, hogy az utas megveheti a jegyet pl. Kismarosról Kisorosziba menet már a kis-dunai kompra is, ami így olcsóbb, mint ha külön venné meg a jegyet a két kompra.

Összefoglalva: olyan közlekedési szolgáltatás a cél, ami az egyéni és csoportos kirándulók számára kiszámítható, elérhető, rugalmas, továbbá a tájképi szépségeknek és a kellemes utazási környezetnek köszönhetően már önmagában is élményt jelent. Tekintettel a nagy-dunai komp útvonalának hosszára, az utóbbi lehetőséget mindenképpen érdemes kiaknázni.

Marketing, promóció, és minden egyéb hasonló

Magam biológus vagyok, sohasem foglalkoztam hivatásszerűen marketinggel. Alább mégis nagyobb terjedelemben szerepel ez a terület, ami abból az egyszerű felismerésből adódik, hogy a nagy-dunai kompolás - számtalan egyéb helyhez, szolgáltatáshoz, szervezethez stb. hasonlóan - egy jó dolog, amit viszont alig ismernek.

Ha a kisoroszi kompok szolgáltatásait értékesíteni szeretnénk a turizmus piacán, akkor nagyon komoly marketingmunkára van szükség. A Dunakanyar bővelkedik

kirándulóhelyekben, láttnivalókban, és az ezekre épülő turisztaszolgáltatásokban. Mindez versenyhelyzetet teremt, és ha kirándulókat szeretnénk Kisorosziba, a Szentendrei-szigetre csábítani, ráadásul úgy, hogy a kisoroszi kompokat használják, akkor a versenybe be kell szállni. A versenyben érvényesülni a szolgáltatás magas minőségével és a szolgáltatás azonosíthatóvá, ismertté és vonzóvá, kiszámíthatóvá tételével lehet. Célcsoportokat érdemes kijelölni, csatornákat, felületeket, amelyeken keresztül e csoportok elérhetők, és természetesen olyan kiegészítő szolgáltatásokat, amelyek meg is tartják őket visszatérő utasnak. Ötletem:

Mely üzeneteket szükséges célba juttatni?

- Egy komp legpozitívabb tulajdonsága, hogy kiszámítható és megbízható. Tekintettel a nem túl hosszú utazási időre, ez még a kényelemnél is fontosabb. Ha egy egyéni kiránduló nem lehet biztos benne, hogy a komp jár-e vagy sem, akkor jár-e, amikor mondják vagy sem, egészen biztos, hogy más helyre vagy más eszközzel fog utazni, mert a munkával töltött hétköznapiak után nem fogja kockáztatni a megérdemelt kirándulás sikerét. A kiszámíthatóság és megbízhatóság esetünkben azt jelenti, hogy az utas könnyen és gyorsan megtudhatja a menetrendet és díjszabást, továbbá a komp használatakor azt tapasztalja, hogy az valóban a menetrendnek megfelelően közlekedik. Magyarul: az igénybe vett hirdetési felületek lehető legnagyobb részén fel kell tüntetni a valós menetrendet és a díjszabást, továbbá telefonos és internetes elérhetőséget:
 - Egy vonzó megjelenésű, karbantartott tájékoztató táblán a kikötőknél.
 - Internetes oldalon, gyakran frissítve, naprakésztséget mutatva.
 - Menetjegyen is megoldható a menetrend feltüntetése, ezáltal minden utas kézhez kapja.
 - Minden létező hirdetésben, az újsághirdetéstől a szórólapon át a vasútállomáson elhelyezett falragaszig, akár csak kis betűkkel, de legyen ott a menetrend és a díjszabás.
 - Meghatározott időtartományban, de naponta minimum üzemkezdéstől üzemzárásig telefonon hozzáférhető a menetrend és díjszabás.
- A kiszámíthatóság és megbízhatóság mellett érdemes nyitottságot mutatni az egyedi kérések, elképzelések irányába is.

- Természetesen fontos üzenet, hogy a kompon kényelmes és örömteli az utazás, de az ezt hirdető drága látványreklámok helyett ezen a téren a „jó hírnév” és a személyes tapasztalatszerzés többet ér.

Lehetséges célcsoportok

- Fontos célcsoport lehet a kerékpárosok. A Dunakanyar és környéke, a Szentendrei-sziget nagyon alkalmas a kerékpáros kirándulásokra, és ezzel a lehetőséggel sokan élnek is. Ha egyéni túrázók, vagy csoportok számíthatnak arra, sőt telefonon/e-mailben meg is győződhetnek róla, hogy kerékpárjukkal problémamentesen használhatják a kisoroszi kompokat, akkor biztosan fogják is, hiszen a kompolási lehetőség nagyban megnöveli az útvonaltervezési szabadságot, oda-vissza túrák helyett megkönnyíti a körtúrák szervezését.
- A kerékpárosok elérése megfelelő internetes oldalakon és nyomtatott sajtótermékekben, kerékpáros boltokban, eseményeken történő hirdetéssel megoldható.
- Másik fontos célcsoport az óvodás/iskolás gyermekcsoportok. Nem szükséges magyaráznom, hogy akár Kisoroszi, akár a Dunakanyar egésze milyen lehetőségeket kínál egy- vagy többnapos osztálykirándulások lebonyolítására.
- Iskolás csoportok számára az iskolák célirányos megkeresésével, csoportos kedvezmények felajánlásával, plusz szolgáltatásokkal (pl. hajókirándulás a Szigetcsúcsra), kisoroszi szálláshelyekkel történő együttműködéssel tehetők ismerté és vonzóvá a kisoroszi kompok, és maga Kisoroszi is.
- A gyermekcsoportok speciális esetei az *erdei iskola programokban* résztvevő csoportok. A megfelelő erdei iskola szolgáltatóval együttműködve lehetséges ilyen csoportok szervezése is.
- Külföldi és belföldi felnőtt turistacsoportok elérése a fővárosi, szentendrei, visegrádi, váci utazási irodákkal, valamint közeli szálláshelyekkel együttműködve lehetséges.
- Magától értetődően célcsoportnak számít minden egyénileg kirándulni szerető ember. Az ő elérésük a legnehezebb, mert nem alkotnak olyan jól körülhatárolható csoportot, mint az előzőek. Az alábbi hirdetési felületeket szükséges használni:
 - o Helyi sajtó, környező települések helyi újságjai
 - o Turistatérképek
 - o Turista magazinok

- Vasútállomások
- Utazás kiállítás és egyéb hasonló vásárok – kis stand és szórólapozás

A szolgáltatás azonosíthatóvá tétele

- Nagyon hasznos, ha a kisoroszi kompokhoz egyedi vonások, más kompektól eltérő jellegek, sajátos, csak rá jellemző tulajdonságok kapcsolódnak. Az így kialakult egyéniség nem elsősorban megjelenésbeli kérdés, a megfelelő külső csak feltétel. Egyedi arculatot egy szolgáltatásnak és az ahhoz kapcsolódó tárgyaknak leginkább egy közösség és annak szeretete, törődése képes adni. Ilyen közösséget alkothatnak maguk a dolgozók, a helybeli utasok, az ideszokott kirándulók, a „hajómániások”, stb. Az így kialakult egyediség nem csak marketing szempontból, hanem helyi közösségi szempontból is valódi érték.
- Először is nem árt nevet adni a kompnak, mert „nagy-dunaiból” és „kis-dunaiból” akad még a szigeten.
- Mint minden közösség, e közösségek létrejöttét is segítik az ünnepek. Érdemes alkalmakat kijelölni, amiket valamilyen extra szolgáltatással vagy egész napos rendezvénnyel különböztetünk meg a többi naptól. Néhány lehetőség a teljesség igénye nélkül:
 - Ingyenes nap
 - Családi nap
 - „A nagy-dunai komp ünnepe” – egész napos szárazföldi rendezvény a kikötőnél
 - Évfordulók
 - Nyílt napok: a hajók bemutatása, gyerekek megnézhetik a hajók belsejét, motorját stb.
 - A létező közösségi eseményeken, pl. Duna Ünnepe, jelenjen meg a komp, mint a tágabb közösség szerves része.
- Szintén közösségépítő hatású a közös munka: korlátfestéstől a kikötő környékének tisztán tartásáig, és még sokkal tovább rengeteg lehetőség van az önkéntes munkaerő felhasználására, beágyazva más, a településen folyó közösségi munkákba.

- Fontos a közös történet megléte és ismerete, magyarul szólva hozzáférhetővé kell tenni a nagy-dunai komp – nyilván nem kötetekre rúgó – történetét, pl. régi képekkel kiegészítve.
- Komolyan érdemes kedveskedni a „közlekedés mániásoknak”. Magam számos ilyen embert ismerek, jellemzőjük többek közt, hogy kifejezetten *szeretnek* egyes közlekedési eszközöket, mozdonyok pályaszámait jegyzetelgetik, repülőket járnak fotózni a világban, stb.. Általában aktív internethasználók, élményeiket fórumokon osztják meg egymással, így könnyen hírért vihetnék Kisoroszi hajóinak és a készséges révészeknek, akik szívesen megmutogatják a hajó legapróbb részleteit is.

Az internetben rejlő lehetőségek

- Az internet korunk egyre terjedő, interaktív, időnként közösségteremtő erejű médiuma. Átala nagyszámú ember számára közvetíthetők olyan üzenetek, amik más utakon drágábban vagy kevésbé hatékonyan juttathatók el. Egy internetes oldal számos lehetőséget tartalmaz:
- A legegységesebben megmutatható a naprakész menetrend és díjszabás, figyelmeztetés az esetleges üzemszünetekre (árvíz, jégzajlás). Ez egyben a honlap legfontosabb feladata.
- Több célcsoport is elérhető. Elkülönülten tartalmazhat információt kerékpárosoknak, iskolai szervezőknek, egyéni turistáknak, hajómániásoknak stb.
- Megjelenítheti az egyedi arculatot, ismertette a dolgozókat, a hajót, annak történetét, a komphoz kötődő eseményeket, híreket, sok-sok fényképpel, köztük friss, az évszakra jellemző, a szépség mellett a honlap naprakészességét is alátámasztó képekkel kiegészítve.
- A kompot tágabb közegébe, közösségébe helyezve a komphoz szorosan nem kapcsolódó kisoroszi hírek, események is helyet kaphatnának az *őszi kikerics* virágzásától a közösségi eseményekig. Ez akár odáig is fejleszthető, hogy a *kisoroszi.hu* oldalba integrálva vagy amellet, annak hivatalosabb tartalmát kiegészítve informálhatna minden közösségi eseményről.
- Kapcsolódó szolgáltatásoknak, pl. szálláshelyeknek, más kompoknak adhat megjelenési lehetőséget, vagy mutathat rájuk linkkel.
- Már jeleztem, hogy más kompüzemeltetőkkel együttműködve akár közös internetes megjelenés is elképzelhető.

- Kellő látogatottság esetén reklámhordozóként is használható.

EGYÉB SZEMPONTOK, KIEGÉSZÍTŐ ÖTLETEK

- További pályázati lehetőségek felkutatása. Környezetvédelmi, helyi infrastruktúra-fejlesztési, EU-s pályázatokat érdemes lehet keresni.
- Bekapcsolódás valamilyen közösségi közlekedési érdekvédelmi szervezetbe.
- A hajó utastere, a kikötők, az internetes honlap reklámfelületként értékesíthető.
- Kisebb forgalmú időszakokban takarékosabb hajótípus használata.
- Támogatottabb, pl. bioüzemanyag használata.

MEGVALÓSÍTÁS, SZEMÉLYES HOZZÁJÁRULÁS – ÖSSZEFOGLALÁS

Véleményem szerint a nagy-dunai komp megszüntetésével Kisoroszi szegényebb lenne egy viszonylag környezetbarát közösségi közlekedési eszközzel. A fentiekben ötleteket próbáltam adni a kevésbé veszteséges üzemeltetéshez. A javaslatok között vannak olcsóbbak és drágábbak, rövid távon és hosszú távon alkalmazhatók, kevesebb és több munkát igénylők, csak az egyik vagy mindkét kisoroszi kompra érvényesek. Jelenleg ezek felsorolására futotta az ismereteimből. Nem készíthettem összegeket is tartalmazó üzleti tervet, megvalósíthatósági tanulmányt, piackutatást, így előfordulhat, hogy nem minden javaslatom hozná meg a kívánt eredményt. Ezzel együtt biztos vagyok benne, hogy érdemes még egy esélyt adni a nagy-dunai kompnak, hiszen valamilyen mértékben biztosan növelhetők a bevételek. A kérdés az, hogy milyen mértékben. Elhivatottság és lelkesedés mindenképpen szükséges az elvégzendő munkához.

Mivel ügyemnek érzem a nagy-dunai komp üzemen tartását, felmértem személyes hozzájárulásom lehetőségeit. Amennyiben javaslataimban látnak fantáziát, és igényt tartanak munkámra a megvalósításban, a következőket ajánlhatom fel:

- 2007 nyár végén költözöm családommal Kisorosziba. Addig munkám Budapesthez köt, ezért 2007 augusztus 31-ig a fenti javaslatok részletes kidolgozását, üzleti terv készítését vállalnám, megbeszélés szerinti honoráriumért. Ezzel párhuzamosan a hajón történő szolgálathoz szükséges képesítést is megszerezném.
- 2007 szeptember 1-től a hajón végzett szolgálat mellett nekilátnék javaslataim megvalósításának, hogy a következő 2008-as szezonban már érezhető legyen a munka

eredménye. 2008 végén alaposan elemezni kell az évet, és aszerint dönteni a további lépésekről. Munkámat megbeszélés szerinti bérezésért végezném.

Ajánlatom rövid távon többletköltséget jelent az Önkormányzatnak. Bérezésemem kívül a szükséges fejlesztések, a marketing munka adja e többletkiadás zömét. Reményeim szerint azonban már 2008-ban növekszik a bevétel, ezzel megkezdődik a többletkiadások megtérülése.

Amennyiben más formában gondolják megoldani az üzemeltetés kihelyezését, akkor is készséggel állok rendelkezésre egy megbeszélés erejéig, ahol egyeztetnénk az elképzeléseket. Arról azonban, hogy vállalkozói alapon üzemeltessem a kompot, csak részletes költségelemzés és piackutatás után dönthetek felelősségteljesen.

Budapest, 2007 január 28.

Verő György